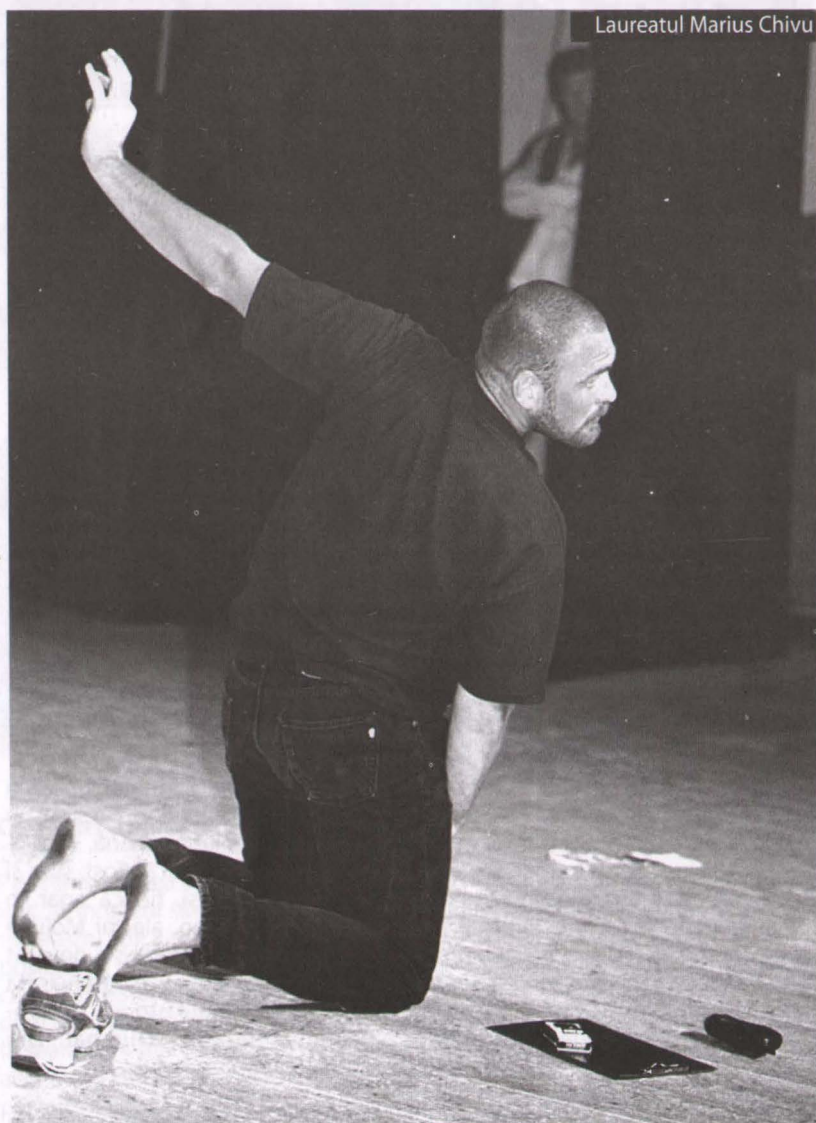

Cum o fi...

Multe dintre festivalurile românești de teatru par a fi patronate de deviza „Cum o fi, numai să se țină!”. Dorința organizatorilor de a da continuitate unui eveniment sau de a păstra o tradiție deja constituită este atât de mare, încât nici un obstacol nu-i poate opri din efortul de a pune pe picioare, ediție de ediție, o manifestare de acest gen. Nici măcar alocarea fondurilor necesare în ultima clipă - și întotdeauna cu mult sub așteptări - nu le poate stinge entuziasmul; fapt întru totul lăudabil, mai ales că tenacitatea și puterea de improvizație fac ca, adesea, „încropeala” și „cârpelile”, cauzate de lipsa banilor sau de întârzierea lor nepermisă, să se resimtă foarte puțin ori chiar deloc.

Laureatul Marius Chivu

Până la un punct, este și cazul Galei Tânărului Actor - HOP! din acest an, mutată de la Costinești la Mangalia.

Sărăcia - declarată de către patronul „absolut” al manifestării, Cornel Todea (membru al juriului de preselecție, director al festivalului și președinte al juriului „final”), în cadrul conferinței de presă - nu a fost sesizată în nici un fel de către invitați (aproximativ 150). Aceștia au avut parte de hoteluri curate, elegant mobilate, de mâncare bună și îndestulătoare, de material informativ suficient (afișe, programe, ecusoane, chiar și o publicație a festivalului), de calculatoare și fax-uri puse la dispoziție pentru redactarea și transmiterea știrilor, de gazde foarte amabile... Totuși, sărăcia s-a manifestat cu stăruință tocmai la nivelul „prestației” artistice a concurenților. Din păcate! Astfel, cu excepția grupului de la Iași - Gabriel Pintilei și Lorena Ciubotaru -, care a prezentat un moment interesant (dar cam lung și devenind la un moment dat obositor) și a Elenei Corb Ivănușcă (singura care a izbutit să dea viață unui personaj coerent și credibil, în *Declarație*, după „Scrisorile” lui Tudor Mușatescu), nimeni nu a depășit linia unei mediocrități confortabile. Cei mai mulți dintre concurenți au recurs la colaje, adică la texte prost legate între ele și care nu-i avantajau. Superficialitatea cu care și-au pregătit micile apariții sărea în ochi; absența unor elemente de costum adecvate și a unei persoane care să le fi supervizat evoluția scenică erau evidente. Neseriozitatea, așijderea: prea puțini s-au gândit că respectarea timpului limită - 15 minute, la secțiunea Individual - este totuși obligatorie. Și această regulă ține, până la urmă, ca și teatrul, tot de o convenție. Unul dintre tinerii artiști, Marius Silviu Chivu, a avut chiar îndrăzneala de a se prezenta în concurs cu un moment de improvizație, altceva decât a arătat la preselecție. Fără ca măcar să anunțe juriul de modificarea făcută. (De altfel, a și fost premiat! N-ar fi fost mai firesc să fie descalificat?)

Noroc că ne-au mai scos din amorțeală spectacolele din afara concursului - *Toujours l'amour* (Teatrul Național din București) și *Cum se*

face... (Teatrul Inexistent și Teatrul Act din București), cel din urmă putând deveni un model pentru cum ar fi trebuit să se prezinte de fapt tinerii artiști la festival.

E normal ca, într-un asemenea context, să se ivească o seamă de întrebări, cum ar fi:

- dacă „oferta”, la preselecție, părea destul de generoasă (având în vedere faptul că numai la secțiunea Individual s-au prezentat vreo 30 de candidați), iar noi am văzut ceea ce am văzut, să-nțelegem că acesta este nivelul actualului învățământ superior de teatru? Faptul ar trebui să ne neliniștească! Totuși, de ce au lipsit aproape în totalitate studenții și absolvenții Universității de Artă Teatrală și Cinematografică din București, și cu desăvârșire cei ai Academiei de Artă Teatrală din Târgu-Mureș?

- să-i îndepărteze, oare, pe cei mai serioși posibili candidați tema (care riscă să se eternizeze) „Alteritate”? Oricum nu o respectă nimeni, poate cel mult juriul, care, ce-i drept, de la an la an devine tot mai îngăduitor;

- să fie de vină absența unei mize

suficient de puternice? Dar care ar fi aceea? În acest an au fost prezenți mai mulți directori de teatru - unii dintre ei fiind și regizori -, care au mărturisit că au venit pentru a „culege” tinere talente. Dar ce le rămânea de cules?

Dacă echipa organizatorică, profesionistă prin excelență, s-a obișnuit, de-acum, să administreze cum se cuvine puținele fonduri apărute pe ultima sută de metri, nu la fel de îndrăzneți s-au dovedit a fi și tinerii actori. Cei mai mulți - și, din păcate, cei mai serioși - au renunțat, probabil, la ideea de a concura tocmai pentru că anunțul „tinerii” festivalului s-a făcut foarte târziu. În preajma vacanței, a concediilor. Unii dintre ei or fi fost de-acum plecați din localitatea în care învățau sau aveau angajamente și nici nu au mai apucat să afle de existența Galei... Alții poate că-și făcuseră deja alte planuri. Mai mult, să nu uităm că, pentru preselecție, nu li se decontează participanților decât drumul. Or, hotelurile, în București, sunt scumpe, mâncarea la fel... Mă gândesc că o selecție

făcută din timp, chiar prin locurile în care junele talente învață sau lucrează - școli, teatre -, de către un grup mic de oameni tineri, care-și cunosc bine generația, ar fi mai eficientă. De asemenea, organizarea, pe parcursul desfășurării festivalului, a unor ateliere de creație mai atrăgătoare, susținute de regizori importanți, ar putea incita. Poate că nici ideea de anul trecut, ca momentele cele mai izbutite să fie reluate pe o scenă bucureșteană - idee susținută și pusă în practică de către directorul Galei, Cornel Todea -, n-a fost tocmai rea.

În fine, nu știu cum ar fi mai bine, dar o schimbare trebuie să se producă. Altfel, Gala Tânărului Actor riscă să fie din ce în ce mai bine organizată, să atragă din ce în ce mai mulți oaspeți care se vor simți din ce în ce mai bine în preajma unor gazde din ce în ce mai ospitaliere și cărora - invitați și organizatori, deopotrivă -, într-un final, nu le va mai rămâne decât să discute între ei despre criza teatrului.

Marinela Țepuş

BUCUREȘTI

Acoperire financiară maximă

Atunci când intră în discuție o firmă precum Connex, lucrurile se schimbă. Nu mai de parte, Teatrul Act a fost ridicat din temelia de compania menționată. Așa s-a întâmplat, la modul figurat, și cu Festivalul Humerror, care a avut de curând ediția a treia. Ce au adus banii?

Mai întâi că, neavând nevoie nici măcar de profitul formal obținut prin vânzarea de bilete, Connex-ul și-a permis să ofere publicului prezență gratuită, obținând în schimb, dacă mai era cazul, creșterea popularității. Dar, evident, și foarte multă bătaie de cap: bucureștenii chiar au răspuns la chemare, și dat fiind că erau invitați la singurul festival de gen (este, de altfel, și prima dată când *horror*-ul autohton nu este asociat cu Dracula). Timp de cinci zile, au venit cu aproape o oră înainte, s-au înghesuit pe treptele teatrului și nu mult a lipsit să se întocmească liste, în ordinea so-

Organizatorii mai tuturor festivalurilor (de teatru) din România se plâng, pe bună dreptate, de lipsa banilor. Unii dintre ei pun și absența ideilor pe seama insuficienței financiare, devenită de la sine înțeleasă. Vorba unui personaj dintr-o nuvelă de Bassarabescu: „Pe noi să ne iertați că, de, ca la țară!”. Ca la festival, adică pe sponci. Există însă și excepții.

sirii. Noroc cu hotărârea spontană a organizatorilor, de a le permite accesul în sală doar spectatorilor invitați. Ceea ce a anulat, inevitabil, „intrarea liberă”.

Dărnicia materială a Connex-ului nu s-a dezmințit nici când a fost vorba de premii: în afară de sume frumoase, excursii prin diverse orașe ale lumii. Acordarea premiilor a fost surprinzătoare. Aici, festivalul a cam scărbânt, ca ușile dintr-o casă bântuită. Dintre toate spectacolele selectate ca să participe la Humerror (exceptându-le pe cele laureate, au mai fost **Don Juan moare ca toți**

ceilalți, montat de Alice Barb, **Domnul și doamna Oval**, al Theoderei Herghelegiu, **Job**, făcut la Naționalul târgumureșean de Radu Afrim, și **Podu'** în regia lui Horațiu Mălăele), premiul pentru cel mai bun dintre ele a revenit lui **Azi... mă Ubu**, care nu e mai mult decât o producție aflată aproape exclusiv pe umerii unei actrițe pline de forță, Coca Bloos. În plus, mutată din barul Green Hours, unde se reprezintă cu succes de peste un an, montarea s-a dovedit, în foaierea de la etaj al Teatrului Odeon, imposibil de urmărit cu privirea de către alți spectatori decât cei din